

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARININ AKADEMİK GÜDÜLENME VE AKADEMİK ERTELEME EĞİLİMLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Şenay Nartgün
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Eğitim Fakültesi EBB.
Bolu
szbn@yahoo.com

Mehmet Çakır
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bolu
mhmtckr_2009@hotmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin akademik başarılarının akademik güdülenme, akademik erteleme ve bazı demografik değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmaya 2012-2013 eğitim öğretim yılında İzmir’de faaliyet gösteren yatılı bir lisede öğrenim gören 323 öğrenci katılmıştır. Lisenin öğrenim süresi (Hazırlık + 4) toplam 5 yıldır. Araştırmada Akademik Güdülenme Ölçeği (Bozanoğlu, 2004), Akademik Erteleme Ölçeği (Çakıcı, 2003) ve araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır ve bu ölçekler yoluyla 323 öğrenciden veri toplanmıştır. Toplanan verilerin analizinde Betimsel İstatistik, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Kruskal Wallis Testi kullanılmış ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin akademik güdülenmeleri ile akademik başarıları arasında düşük düzeyli ve pozitif yönlü bir ilişki ($r = .24$) olduğu görülmüştür. Akademik erteleme ve akademik başarıları arasında ise düşük düzeyli ve negatif yönlü bir ilişki ($r = -.09$) olduğu görülmüştür. Ayrıca, Akademik Güdülenme Ölçeğinin alt faktörleri olan kendini aşma ($r = .27$), bilgiyi kullanma ($r = .16$) ve keşif ($r = .20$) faktörleri ile akademik başarı arasında düşük düzeyli ve pozitif yönlü ilişkilerin olduğu görülmüştür. Bunun yanında, öğrencilerin sınıf düzeyleri ile akademik başarıları arasında ($p < .01$) istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmüşken; anne eğitim düzeyi ile akademik başarı, baba eğitim düzeyi ile akademik başarı ve algılanan aile gelir durumu ile akademik başarı arasındaki farkın ($p > .01$) istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Akademik başarı; akademik güdülenme; akademik erteleme.

EXAMINING THE HIGH SCHOOL STUDENTS’ ACADEMIC ACHIEVEMENT IN TERMS OF ACADEMIC MOTIVATION AND ACADEMIC PROCRASTINATION

Abstract

The purpose of this investigation is to examine the high school students’ academic achievement in terms of academic motivation, academic procrastination and some demographic variables. 323 students studying at a boarding high school in İzmir in academic year 2012-2013 participated in this research. Period of study of the high school (Preparatory Class + 4) is totally five years. Academic Motivation Scale (Bozanoğlu, 2004), Academic Procrastination Scale (Çakıcı, 2003) and Personal Information Form developed by the researcher was used in the research and the data was collected from 323 students in this way. Descriptive Statistics, One-Way Analysis of Variance (ANOVA) and Kruskal Wallist Test was conducted for the analysis of the data, and Pearson Product-Moment Correlation Coefficient was calculated. According to the results obtained from the research it was found a low level and positive relation ($r = .24$) between the academic achievement and academic motivation of the students. A low level and negative relation ($r = -.09$) was found between the academic achievement and academic procrastination of the students. Besides, low level and positive relations was found between self-challenging, information use and discovery that are the subfactors of academic motivation scale and academic achievement. Moreover, while there is statistically a meaningful significance ($p < .01$) between academic

achievement and class levels of the students; there isn't a meaningful significance ($p > .01$) between mother education level and academic achievement, father education level and academic achievement, perceived family income state and academic achievement.

Key Words: Academic achievement; academic motivation; academic procrastination.

GİRİŞ

"Eğitim sistemi, ulusun tüm üyelerinin eğitim gereksinmelerini karşılamak, eğitim haklarını gerçekleştirmek ve devletin eğitimden beklediği yararları sağlamak için devletçe kurulan ve ülke düzeyinde yayılan eğitim örgütleri ve okullar bütünüdür." (Başaran, 2006).

Eğitim sisteminin amacı hem bireyin başarılı ve mutlu olması, hem de toplumdaki diğer bireylerin birbirleriyle daha uyumlu bir şekilde yaşamalarını sağlamaktır. Şimdiye kadar eğitimin birçok tanımı yapılmış olmakla birlikte eğitimi; bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci şeklinde ifade edebiliriz.

Başarı, istenen sonuca ulaşma, güdülen amaca erişme, isteneni elde etme olarak tanımlanabilir. Eğitim açısından düşündüğümüzde başarı; program hedefleriyle tutarlı davranışlar bütünüdür. Başka bir deyişle, bir öğrenci programdaki hedef davranışları sergilemesi halinde başarılı sayılabilir. Okul başarısı, öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerlemedir (Demirtaş ve Güneş 2002).

Eğitim sisteminde başarı odak kavram haline gelmiştir. Yıldırım (2006)' a göre Türk Eğitim Sistemi akademik başarı odaklıdır ve öğrencinin üniversiteye girmesi en önemli hedef haline gelmiştir. Öyle ki, öğretmenlerin, anne babaların tüm çabaları öğrencinin derslerden yüksek notlar almasına yöneliktir. Anne babalar, çocuklarının üniversitede "iyi" bir lisans programına yerleşmesi için her türlü özveride bulunmaktadır (Yıldırım ve Ergene, 2003).

Eğitimde akademik başarının ölçüsü eğitim öğretim yılı içerisinde öğrencilerin sınavlarda aldıkları sonuçların notlara dökümüdür. Dolayısıyla öğrencilerin akademik açıdan başarılı olup olmadıkları elde ettikleri somut not ortalamalarına göre belirlenmektedir. Eğitim sistemimizde ilkokuldan başlayan ve yükseköğretim mezuniyetinden sonra bile devam eden sınavlarda öğrencilerin sergileyecekleri akademik performans sağlıklı bir meslek hayatı için büyük önem taşımaktadır. Özellikle ülkemizde var olan bu yoğun sınav temposunda bu sınavlardan elde edilen akademik başarı hem öğrenciler hem de aileler için hayati önem taşımaktadır. Öğrenciler ve aileler eğitim ve öğretimin başından itibaren iyi bir istikbal için akademik başarıya kilitlenmektedirler.

Akademik başarıyı etkileyen çeşitli zihinsel, duyuşsal ve çevresel etmenler bulunmaktadır. Akademik başarı ile akademik güdülenme arasındaki ilişki birçok araştırmaya konu olmuştur. Bu araştırmalar neticesinde öğrencilerin akademik başarıları ile güdülenme arasında pozitif ilişki olduğu belirlenmiştir.

Güdülenme kişinin davranışlarının ve beklentilerinin bütünüdür. Güdülenmişlik, isteklerin sonucunda oluşan davranışları içermektedir. Güdülenmiş bir kişi bilgisini, inançlarını başarılı davranışlarla bütünleştirmiş bir kişidir. Güdü, beklentilere bağlı olmasına rağmen, kişinin kendi yeterliklerini algılamasını ve çabasını kontrolünü de içermektedir (Stipek'ten (1998) akt. Büyüköztürk, 2004).

Güdülenme, öğrenmede temel bir öğedir; bir eylemin, harekete geçirilinceye kadar teşvik edilmesi ya da bir uyarıcı ile başlatılarak eyleme yön verilmesi olarak tanımlanmaktadır (McClelland'tan (1996) akt. Terzi vd. 2012). Schunk (1990) güdülenmeyi, belirli bir amaca yönelik davranış sürecine yönelme ve o süreci devam ettirme olarak tanımlarken, Chun ve Choi (2005) ise bir bireyin bir aktiviteyle meşgul olmasını sağlayacak güç olarak tanımlamaktadır (Akt: Terzi vd., 2012). Pintich ve Schunk (2002) ise güdülenmeyi bir işi yerine getirmede bireyin göstermiş olduğu çaba, ısrarlılık ve beceri yönetimi olarak ifade etmektedirler (Akt: Terzi vd., 2012).

Keller (2000) güdülenmeyi öğrencinin öğrenmeye istek duymasını sağlayan çabanın yönü ve içsel bir güç olarak açıklamaktadır. Bozanoğlu (2004) ise akademik güdülenmeyi kısaca “akademik işler için gerekli enerjinin üretilmesi” olarak tanımlamaktadır.

Fidan’a (1986) göre güdülenme, okuldaki öğrenci davranışlarının yönünü, şiddetini, kararlılığını belirleyen en önemli güç kaynaklarından biri olarak belirtilmiştir. (Akt: Terzi vd., 2012). Öğrenciyi öğrenme sürecine aktif olarak katan ve öğrenmesinin sorumluluğunu alması gerektiğini öne süren yaklaşımlar, öğrenme ile başarı arasındaki süreçte güdülenmenin önemli bir yeri olduğunu kabul etmektedirler (Wittrock’tan (1986) akt. Terzi vd., 2012).

Güdülenmişlik düzeyi yüksek olan birey, akademik yaşantısı boyunca gereken görevleri (sınava hazırlanma, dönem ödevi hazırlama, okuma ödevi yapma vb.) yerine getirirken daha başarılı bir süreç geçirebilmektedir. Bu nedenle, akademik yaşantıda güdülenme önemli bir yere sahiptir. Akademik anlamda güdü eksikliği durumunda ise, zorluklar karşısında hemen vazgeçme, sabırsızlık, sebatsızlık, yaptığı işte zevk almama “uyumsuz akademik davranışlar” olarak kabul edilmektedir (Colangelo, 1997).

Öğrencinin öğrenme sürecinde aktif olarak yer alması için, onun bu sürece katılmaya istekli olması, yani güdülenmiş olması gerekir. Okul öğrenmelerinin başarıyla sonuçlanması, öğretme sürecine bağlı olduğu kadar, bu süreçte yer alan öğrenenin niteliklerine de büyük ölçüde bağlıdır. Öğrencilerin öğrenmeye karşı olan isteksizliği, hedeflerin öğrenci düzeyine uygun olmasına, öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan tekniklerin uygun ve yerinde olmasına rağmen, sürecin başarısızlıkla sonuçlanmasına yol açabilir (Kelecioğlu, 1992).

Akademik başarıyı etkilediği düşünülen bir diğer etmen ise akademik ertelemedir. Akademik başarı ile akademik erteleme arasındaki ilişki birçok araştırmaya (Semb vd., 1979; Rothblum, Solomon ve Murakami, 1986; Tice and Baumeister, 1997; Senecal v.d., 1995) konu olmuştur. Bu araştırmalar neticesinde öğrencilerin akademik başarıları ile erteleme arasında negatif ilişki olduğu belirlenmiştir (Kaya, 2007).

Erteleme davranışı zaman yönetimi probleminden çok daha fazlasını içeren bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutlardan oluşan karışık bir fenomendir (Solomon ve Rothblum, 1984; Rothblum, Solomon, Murakami, 1986). Erteleme davranışı tanımlarına bakıldığında ortak bir tanım olmadığı görülmektedir. Flett, Blankstein ve Martin (1995) erteleme davranışını; tamamlanması gereken görevleri tipik olarak geciktirmede irrasyonel bir eğilim olarak tanımlamaktadır (Akt: Aydoğan, 2012). Haycock, McCharty ve Skay (1998), erteleme davranışını; işleri son ana geciktirme, yapılması gereken işlerin, alınması gereken kararların ve sorumlulukların son ana bırakılması olarak tanımlamışlardır (Akt: Aydoğan, 2012). Şirin (2011) e göre akademik sorumlulukların ötelenmesi şeklinde ifade edilen ertelemenin birçok nedeni vardır. Bazı araştırmacılar ise erteleme davranışını amaçlı olarak bir kaçınma stratejisi olarak tanımlamışlardır (Eerde-Van, 2003).

Erteleme eğilimi, bireyin yapma kapasitesine sahip olduğu ve yapmaya daha önce karar verdiği önemli bir işi, mantıklı bir gerekçeye dayandırmadan ertelemesi olarak tanımlanabilir (Greco’dan (1984) akt. Balkıs, 2010). Ev ödevlerinin, sınavlara hazırlanmanın ya da dönem sonunda teslim edilecek ödevlerin son dakikada yapılması olarak tanımlanan akademik erteleme eğilimi, akademik yaşam sürecinde oldukça yaygın olarak görülebilmektedir. (Solomon ve Rothblum, 1984).

Akademik ortamda her öğrencinin yerine getirmesi gereken görevler vardır. Dönem ödevi hazırlama, sınavlara hazırlanma, günlük ya da haftalık okuma ödevlerini tamamlama bu görevlerden bazılarıdır. Ancak, öğrencilerin bu görevleri yerine getirmesi, çoğu zaman başka bir zamana bırakılmaktadır. Yapılması planlanan akademik görevlerin ileriki bir zamana bırakılıp ertelenmesi *akademik erteleme* olarak adlandırılır (Lay’dan aktaran Özer, B; 2009). Akademik alanda öğrencilerin başarılarını engelleyen önemli etmenlerden biri olarak ele alınan ertelemenin sıklığı, kişiden kişiye değişiklik göstermektedir. (Dewitte ve Schouwenburg, 2002).

Alan yazın incelediğinde erteleme eğiliminin, düşük akademik performans (Balkıs ve Duru, Buluş ve Duru, 2008; Beswick, Rothblum ve Mann, 1988; Fritzsche, Young ve Hickson, 2003; Orpen, 1998; Tice ve Baumeister, 1997; Tuckman, 2002), dersten kaçma (Rothblum, Solomon ve Murakami, 1986), başarı için düşük çaba (Saddler ve

Buley, 1999), ile ilişkili olduğu görülmüştür (Akt: Balkıs, M. 2010). Yukarıdaki çalışmalar bir bütün olarak değerlendirildiğinde akademik erteleme eğiliminin, öğrencilerin akademik yaşamları üzerinde olumsuz etkileri olduğu söylenebilir.

Akademik ertelemenin öğrencilerin akademik performansları üzerinde dersten çekilme ve düşük akademik ortalama gibi olumsuz etkileri olmasına rağmen (Keller, 1968; Semb, Glick ve Spencer, 1979), erteleme davranışı sergileyen öğrenci sayısı oldukça fazladır (Akt: Özer, 2009).

Bu alanda yapılan çalışmalar, lise öğrencilerinin akademik görevlerini sıklıkla ertelediklerini ve bu davranışın onların akademik performansı üzerinde bazı olumsuzluklara neden olduğu yönündedir (Wesley, 1994). Owens ve Newbegin (1997), bu dönemde başlayan erteleme eğiliminin ileriki dönemlerde üstesinden gelinmesi zor, güçlü bir alışkanlık olabildiğini belirtmiştir (Akt: Özer, 2009).

Erteleme eğilimi akademik başarı ilişkisine bakıldığında da, birçok çalışmada, iki değişken arasında olumsuz yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu rapor edilmektedir (Çakıcı, 2003). Balkıs, Duru, Buluş ve Duru (2008) öğrencilerin akademik başarılarıyla akademik erteleme davranışı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin erteleme davranışları ile akademik başarıları arasında olumsuz bir ilişki bulunmuştur. Rothblum, Solomon ve Mukarami (1986) akademik ertelemeci öğrencilerin genel not ortalamasının ertelemeci olmayanlara göre daha düşük olduğunu bulmuştur.

Öğrencilerin bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata hazırlamak ve hem kendilerine hem de topluma yarar sağlayacak meslekler edinmelerini sağlamak eğitim sürecinde okulların temel amaçlarıdır. Öğrencileri gelecekteki meslek hayatlarına donanımlı ve başarılı şekilde hazırlamak, ailelerin ve eğitimcilerin en büyük çabasıdır. Gelecekteki başarılı meslek yaşamının temelleri eğitim ve öğretim yıllarındaki başarıyla sıkı bir ilişki içerisindedir.

Akademik başarıyla ilgili araştırmalar incelendiğinde lise öğrencileri üzerinde akademik güdülenmenin ve akademik ertelemenin akademik başarı üzerindeki etkisi ayrı ayrı ele alınıp incelendiği halde tümünün bir arada çalışılmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle öğrencilerin akademik başarılarına katkı sağlayabilmek için akademik başarıyla ilişkili değişkenleri bilmek gerektiği düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı lise öğrencilerinin akademik başarılarını, akademik güdülenme, akademik erteleme eğilimi ve bazı demografik değişkenlere göre incelemektir.

Araştırmadan elde edilen bulguların akademik güdülenme, akademik erteleme ve söz konusu demografik değişkenlerle ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bunların yanında araştırmadan elde edilen bulguların, okul ortamında yöneticilerin ve öğretmenlerin, öğrencilerin akademik güdülenmelerinin, akademik erteleme eğilimlerinin ve bazı demografik özelliklerinin öğrencilerin başarılarını nasıl etkilediğini daha iyi anlamalarını sağlayacağına inanılmaktadır. Ayrıca bu kişilerin güdülenme ve erteleme konularında sıkıntı yaşayan öğrencileri anlamalarına ve onlara yardımcı olmalarına yarar sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı lise öğrencilerinin akademik başarılarını akademi güdülenme ve akademik erteleme eğilimleri ve bazı demografik değişkenlere göre incelemektir. Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Lise öğrencilerinin akademik başarılarına, akademik güdülenmelerine ve akademik ertelemelerine ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Lise öğrencilerinin sınıf düzeyleri ile akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
3. Lise öğrencilerinin anne eğitim düzeyleri ile akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Lise öğrencilerinin baba eğitim düzeyleri ile akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
5. Lise öğrencilerinin aile gelir durumları ile akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Lise öğrencilerinin akademik güdülenmeleri, akademik başarıları ve akademik erteleme eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM**Araştırmanın Modeli**

Bu araştırmanın modeli ilişkisel tarama modelidir. İlişkisel tarama birden fazla değişkenin birbiri ile olan ilişkisini incelemeyi sağlayan bir modeldir.

Çalışma Grubu

Bu araştırma 2012-2013 eğitim öğretim yılında İzmir’de faaliyet gösteren yatılı bir lisede uygulanmıştır. Tek liseye uygulanmasının nedeni o bölgede benzer yapıda başka bir okulun bulunmamasıdır. Bu çalışmanın çalışma evrenini araştırmaya konu olan okulda eğitim gören toplam 872 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem olarak 323 öğrenci seçilmiş ve uygulanmıştır. Bu sayı çalışma evrenini temsil edecek büyüklüktedir. Örneklem seçiminde tabakalı örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Bu 323 öğrencinin 63’ü hazırlık sınıfı, 89’u 9. sınıf, 71’i 10. sınıf, 66’sı 11. sınıf ve 34’ü 12. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılanlara ilişkin demografik dağılım tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bazı Demografik Değişkenlere Göre Dağılımları

Değişkenler							Toplam
Sınıf düzeyi		Hız	9	10	11	12	
	N	63	89	71	66	34	323
	%	19.5	27.6	22	20.4	10.5	100
Anne eğitim düzeyi		Okuryazar değil	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	
	N	10	166	52	74	21	323
	%	3.1	51.4	16.1	22.9	6.5	100
Baba eğitim düzeyi		Okuryazar değil	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	
	N	4	86	53	100	80	323
	%	1.2	26.6	16.4	31	24.8	100
Algılanan aile gelir düzeyi		Düşük		Orta	Yüksek		
	N	30		284	9	323	
	%	9.3		87.9	2.8	100	
Genel Not Ortalaması		Orta		İyi	Çok iyi		
	N	82		198	43	323	
	%	25.4		61.3	13.3	100	

Tablo 1 de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrencilerin % 19.5 i (N=63) hazırlık sınıfı, % 27.6 sı (N=89) 9. sınıf, % 22 si (N =71) 10.sınıf, % 20.4 ü (N =66) 11. sınıf ve % 10.5 i (N =34) 12. sınıf öğrencisidir. Anne eğitim düzeyleri incelendiğinde öğrencilerin annelerinin % 3.1 inin (N = 10) okuma yazma bilmediği, % 51.4 ünün (N = 166) ilkokul, % 16.1 inin (N =52) ortaokul, % 22.9 unun (N =74) lise ve % 6.5 inin (N =21) üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Baba eğitim düzeyleri incelendiğinde ise öğrencilerin babalarının % 1.2 sinin (N =4) okuma yazma bilmediği, % 26.6 sinin (N =86) ilkokul, % 16.4 ünün (N =53) ortaokul, % 31 inin (N =100) lise ve % 24.8 inin (N =80) üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

Aynı tabloda algılanan aile gelir düzeyi incelendiğinde öğrencilerin ailelerinin % 9.3 ü (N =30) düşük, % 87.9 u (N =284) orta ve % 2.8 i (N =9) yüksek gelirli olduğu görülmektedir.

Genel not ortalamaları incelendiğinde öğrencilerin % 25.4 ünün (N=82) orta, % 61.3 ünün (N=198) iyi ve % 13.3 ünün (N=43) çok iyi düzeyde akademik başarıya sahip oldukları görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin % 25.4 ü bir üst sınıfa düz geçerken, % 61.4 ü teşekkür belgesi ve % 13.3 ü ise takdir belgesi olarak geçmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarıları tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre Akademik Başarılarının Frekans ve Genel Ortalamaları Tablosu

Sınıf Düzeyi	N	\bar{X}	SS
Hazırlık	63	4.03	.52
9	89	3.76	.55
10	71	3.70	.57
11	66	3.96	.47
12	34	3.79	.45
Toplam	323	3.84	.54

Tablo 2' de görüldüğü gibi en yüksek genel not ortalaması (4.03) hazırlık sınıfı öğrencilerindedir, onları sırasıyla 11. sınıf öğrencileri (3.96), 12. sınıf öğrencileri (3.79) ve 9. sınıf öğrencileri takip etmektedir. En düşük genel not ortalaması (3.7) ile 10. sınıf öğrencilerindedir.

Veri Toplama Araçları

Akademik Güdülenme Ölçeği: Araştırmada lise öğrencilerinin akademik başarılarının akademik güdülenmeleri açısından incelenmesi amacıyla Bozanoğlu (2004) tarafından geliştirilen Akademik Güdülenme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki her bir madde yanıtlayıcıya kendisine uygun olup olmadığı bakımından Likert tipi 5'li derecelendirilmiştir (1= Kesinlikle uygun değil, 5= Kesinlikle uygun). Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20 ve en yüksek puan 100'dür. Elde edilen puanın yüksekliği, akademik güdülenmenin yüksekliğine işaret etmektedir. Ölçekte sadece bir madde (4. madde) tersine puanlanmaktadır. Akademik Güdülenme Ölçeği'nin yapı geçerliğini belirlemek üzere yapılan faktör analizi sonuçları, ölçeğin kendini aşma, bilgiyi kullanma ve keşif olarak adlandırılan 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından bu çalışmada da güvenilirlik hesaplaması yapılmıştır ve AGÖ toplam puanı için Cronbach – Alpha değeri .85 olarak bulunmuştur. Ayrıca ölçeğin alt boyutları olan Kendini Aşma boyutunun Cronbach-Alpha değeri .81, Bilgiyi Kullanma boyutunun Cronbach- Alpha değeri .74 ve Keşif boyutunun Cronbach- Alpha değeri .76 olarak bulunmuştur.

Ölçek üç faktörden oluşmaktadır. Maddeler içerikleri bakımından incelendiğinde birinci faktör "Kendini Aşma" 16,8,10,9,7,6 ve 2 numaralı maddelerden, ikinci faktör "Bilgiyi Kullanma" 15,1,12,18,5 ve 14 numaralı maddelerden ve üçüncü faktör "Keşif" 11,13,43,17,19 ve 20 numaralı maddelerden teşekkül etmektedir. Kendini aşma, bireyin ders ve ders dışı konuları öğrenme, ödev hazırlama durumlarında kendisinden beklenenden daha iyisini yapma isteği ile ilgilidir. Bireyin akademik konularda kendini geçme ve geliştirme isteğini ifade eder. Bilgiyi kullanma, bireyin yeni ve farklı eğitim konularını öğrenme isteği ve öğrendiklerini okulda ve okul dışında kullanabilme isteğiyle ilgilidir. Bireyin akademik konularda yeni konular öğrenmedeki heyecanını ve hevesini ifade eder. Keşif, bireyin karşılığında ödül beklemeden merak ettiği ve daha iyisini yapmak istediği için öğrenme isteğidir. Bireyin öğrendiğine tatmin olabilmesi için öğrenmeye ve araştırmaya devam etmesini ifade eder.

Akademik Erteleme Ölçeği: Araştırmada lise öğrencilerinin akademik başarılarının akademik erteleme eğilimleri açısından incelenmesi amacıyla Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen Akademik Erteleme Ölçeği kullanılmıştır. Akademik Erteleme Ölçeği, öğrencilerin öğrenim yaşantılarında yapmakla sorumlu oldukları görevleri içeren (ders çalışma, sınavlara hazırlanma, proje hazırlama gibi) 12 olumsuz, 7 olumlu olmak üzere toplam 19 ifadeden oluşmaktadır. Bu ölçekte yer alan ifadeler verilen tepkiler "beni hiç yansıtmıyor", "beni çok az yansıtmıyor", "beni biraz yansıtmıyor", "beni çoğunlukla yansıtmıyor", "beni tamamen yansıtmıyor" biçiminde olmak üzere beş basamaklı Likert tipinde derecelendirilmektedir. Ölçek akademik erteleme içeren bir ifadeye "beni hiç yansıtmıyor" diyenler 1, "beni tamamen yansıtmıyor" diyenler 5 puan alacak biçimde tek yönlü puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 95, en düşük puan 19'dür. Ölçekten alınan yüksek puan, öğrencilerin akademik ertelemeci olduklarını göstermektedir.

Kişisel Bilgi Formu: Lise öğrencilerinin akademik başarılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi amacıyla araştırmacı tarafından öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin Kişisel Bilgi Formu oluşturulmuştur. Bu bilgi formu öğrencilerin genel not ortalamaları, sınıf düzeyleri, anne/ baba eğitim durumları ve aile gelir durumlarına

yönelik bilgiler içermektedir. Genel not ortalaması 5.00 lik sisteme göre doldurulmuştur ve genel not ortalaması değerlendirilmesinde okulun standartları gereği 2.5 - 3.49 ortalama aralığı "orta", 3.50 – 4.49 ortalama aralığı "iyi" ve 4.50 – 5.00 ortalama aralığı "çok iyi" olarak ele alınmıştır. Not ortalaması çok iyi seviyede olan öğrenciler sınıfını "takdir belgesi" ile, iyi seviyede olanlar "teşekkür belgesi" ile, orta seviyede olanlar ise "düz" geçmektedir.

Aile gelir durumu ise öğrencilerin algılarına göre düşük, orta ve yüksek şeklinde doldurulmuştur.

İşlem

Veriler, Akademik Güdülenme Ölçeği, Akademik Erteleme Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu ile araştırmaya katılan lise öğrencilerinden doğal sınıf ortamında ve tek oturumluk uygulamalarla toplanmıştır. Uygulama esnasında araştırmanın amacı hakkında bilgiler öğrencilerle paylaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Veri toplama işlemleri tamamlandıktan sonra elde edilen tüm veriler gerekli istatistiksel işlemlerin yapılması amacıyla hazır hale getirilmiştir ve analiz için SPSS 17.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde Betimsel İstatistik, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Kruskal Wallis Test kullanılmış ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın amacına uygun olarak yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular aşağıda sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Güdülenmelerine ve Erteleme Eğilimlerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ölçek	Boyutlar	Sd	X
Akademik Başarı		0,540	3,84
Akademik Güdülenme	Kendini Aşma	4,982	4,94
	Bilgiyi Kullanma	3,848	3,92
	Keşif	4,887	3,95
Akademik Erteleme		8,149	3,12

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılanların genel görüşleri aritmetik ortalama düzeyinde görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin akademik başarıları iyi ($x= 3,84$) düzeyindedir. Akademik güdülenmeleri incelendiğinde kendini aşma boyutunda öğrenciler kendileri kesinlikle güdülenmiş ($x= 4,94$) görürken, bilgiyi kullanma ($x= 3,92$) ve keşif ($x= 3,95$) boyutlarına ilişkin görüşleri biraz uygun düzeyindedir. Akademik erteleme eğilimleri ($x=3,12$) incelendiğinde öğrencilerin görüşlerinin beni biraz yansıtır seçeneğinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 4: Öğrencilerin Akademik Başarılarının Sınıf Düzeyine İlişkin Tek Yönlü Varyans Testi Tablosu

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı
Sınıf Düzeyi	Gruplar Arası	5.170	4	1.292	4.627	.001	a-b
	Gruplar İçi	88.819	318	.279			a-c
	Toplam	93.988	322				

a=hazırlık, b=9. sınıf, c=10. sınıf, d=11. sınıf, e= 12. Sınıf, $p<.01$

Tablo 4' de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin akademik başarıları ile sınıf düzeyleri arasındaki farkın istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. ($F=4.627$; $p<.01$). Bu anlamlılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek amacıyla yapılan Tukey HSD analizi sonuçlarına göre hazırlık sınıfının akademik

başarısı ile 9. sınıfın akademik başarısı arasındaki farkın ve yine hazırlık sınıfının akademik başarısı ile 10. sınıfın akademik başarısı arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Akademik Başarıları ile Anne Eğitim Düzeyleri Arasındaki Farkların Kruskal Wallis Test Sonuçları

Anne Eğitim Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p
Okuryazar Değil	10	184.95	4	1.675	.795
İlkokul	166	165.61			
Ortaokul	52	156.92			
Lise	74	153.34			
Üniversite	21	165.62			
Toplam	323				

Tablo 5' te verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin akademik başarıları ile anne eğitim düzeyleri arasındaki fark ($p > .05$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 6: Öğrencilerin Akademik Başarıları ile Baba Eğitim Düzeyleri Arasındaki Farkların Kruskal Wallis Test Sonuçları

Baba Eğitim Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p
Okuryazar Değil	4	240.25	4	3.848	.427
İlkokul	86	159.90			
Ortaokul	53	151.07			
Lise	100	162.18			
Üniversite	80	167.37			
Toplam	323				

Tablo 6'da verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin akademik başarıları ile baba eğitim düzeyleri arasındaki fark ($p > .05$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 7: Öğrencilerin Akademik Başarıları ile Algılanan Aile Gelir Durumları Arasındaki Farkların Kruskal Wallis Test Sonuçları

Algılanan Aile Gelir Durumu	N	Sıra Ortalaması	sd	X ²	p
Düşük	30	179.98	2	1.417	.492
Orta	284	159.74			
Yüksek	9	173.50			
Toplam	323				

Tablo 7'de verilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin akademik başarıları ile algılanan aile gelir düzeyleri arasındaki fark ($p > .05$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 8: Öğrencilerinin Akademik Başarıları, Akademik Güdülenme ile Akademik Erteleme Eğilimleri Arasındaki İlişkiye İlişkin Korelasyon Analizi Tablosu

		Akademik Güdülenme						
		Akademik erteleme	Akademik Güdülenme Toplam	Kendini Aşma	Bilgiyi Kullanma	Keşif	Akademik Başarı	
Akademik erteleme	R	1	-,457(**)	-,364(**)	-,440(**)	-,420(**)	-,097	
	P		,000	,000	,000	,000	,080	
	N	323	323	323	323	323	323	
Akademik Güdülenme	Akademik Güdülenme Toplam	R	-,457(**)	1	,882(**)	,866(**)	,908(**)	,248(**)
		P	,000		,000	,000	,000	,000
		N	323	323	323	323	323	323
	Kendini Aşma	R	-,364(**)	,882(**)	1	,632(**)	,678(**)	,278(**)
		P	,000	,000		,000	,000	,000
		N	323	323	323	323	323	323
	Bilgiyi Kullanma	R	-,440(**)	,866(**)	,632(**)	1	,724(**)	,161(**)
		P	,000	,000	,000		,000	,004
		N	323	323	323	323	323	323
	Keşif	R	-,420(**)	,908(**)	,678(**)	,724(**)	1	,207(**)
		P	,000	,000	,000	,000		,000
		N	323	323	323	323	323	323
Akademik Başarı	R	-,097	,248(**)	,278(**)	,161(**)	,207(**)	1	
	P	,080	,000	,000	,004	,000		
	N	323	323	323	323	323	323	

** Korelasyon anlamlılık düzeyi 0.01

Akademik erteleme ile akademik güdülenme ve alt boyutları (Bilgiyi kullanma, keşif, kendini aşma) arasında negatif ve orta düzeyde ilişki vardır. Akademik erteleme ile akademik güdülenme arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) -0,457 olarak bulunmuştur. Akademik erteleme ile bilgiyi kullanma alt boyutu arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) -0,440 olarak bulunmuştur. Akademik erteleme ile keşif alt boyutu arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) -0,420 olarak bulunmuştur. Akademik erteleme ile kendini aşma alt boyutu arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) -0,364 olarak bulunmuştur (Tablo 8).

Tablo 8'de verilen analiz sonuçlarına göre akademik başarı ile akademik güdülenme arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) 0,248 olarak bulunmuştur. Pearson r korelasyon katsayısı istatistiksel olarak .01 düzeyinde öğrencilerin akademik başarıları ile akademik güdülenmeleri arasında düşük düzeyli ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

Tablo 8'de verilen analiz sonuçlarına göre akademik başarı ile akademik güdülenme ölçeğinin alt faktörlerinden olan kendini aşma arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) .278, bilgiyi kullanma alt faktörü arasındaki ilişki katsayısı .161, keşif alt faktörü arasındaki ilişki katsayısı .207 olarak bulunmuştur. Pearson r korelasyon katsayısı istatistiksel olarak .01 düzeyinde öğrencilerin akademik başarıları ile akademik güdülenme ölçeğinin alt faktörleri olan kendini aşma, bilgiyi kullanma ve keşif arasında düşük düzeyli ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

Korelasyon sonuçlarına göre akademik başarı ile akademik erteleme eğilimi arasındaki ilişki katsayısı (Pearson r korelasyon katsayısı) -.097 olarak bulunmuştur (Tablo 8). Pearson r korelasyon katsayısı öğrencilerin akademik

başarısı ile akademik erteleme eğilimleri arasında düşük düzeyli ve negatif yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmada lise öğrencilerinin akademik başarıları; akademik güdülenme, akademik erteleme eğilimi ve bazı demografik değişkenlere göre incelenmiştir ve akademik başarı ile bu değişkenler arasındaki farklar ortaya konmuştur.

Araştırmada öğrencilerin akademik başarıları ile sınıf düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Hazırlık sınıfı ile 9. sınıf ve hazırlık sınıfı ile 10. sınıfın akademik başarıları arasındaki farkların anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada hazırlık sınıfının akademik başarısının diğer sınıflardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Literatürde bu bulguları destekleyen ya da desteklemeyen araştırma sonucu bulunamamıştır. Ancak hazırlık sınıfı öğrencilerinin hem okuldaki ilk yılları olması hem de ders sayılarının diğer sınıflara nazaran daha az olması nedeniyle araştırmadaki bu bulgunun anlamlı olduğu düşünülmektedir.

Bunun yanında yine araştırmadan elde edilen bulgulara göre bütün sınıfların genel not ortalaması 3.50 – 4.49 arasında olup okul standartlarına göre “iyi” seviyededir. Bu durum genel anlamda bütün sınıfların akademik açıdan “iyi” düzeyde başarılı olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin bu okulu kazanmak için SBS de yüksek puan aldıkları ve tercih sırasına göre okulda okumaya hak kazandıkları hususu göz önünde bulundurulunca elde edilen bulguların anlamlı olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada öğrencilerin akademik başarıları ile anne/baba eğitim düzeyi arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuç ilgili literatürdeki araştırma bulgularıyla örtüşmemektedir. Literatür incelendiğinde bu yöndeki araştırmalar (Bölükbas 1989; Coleman ve diğ., 1966; Hurn, 1993; Jencks ve diğ., 1972; Mihçioğlu, 1969; Şemin 1975; Kaya, 1988; Yavru, 1998; Yıldız, 1999; Yıldırım, 1972) anne/babanın eğitim seviyesi ile öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı ilişkilerin olduğunu göstermektedir. (Akt: Pakır, 2006). Mevcut araştırma bulgularıyla literatürdeki bulguların farklı olmasının nedeninin bu araştırmanın yürütüldüğü okulun farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öncelikle okul yatılıdır, dolayısıyla öğrenciler anne ve babanın etki, kontrol ve denetiminden uzaktırlar. Bu nedenle öğrencilerin akademik başarı açısından sürekli olarak beraber oldukları arkadaş çevrelerinden, üst sınıflardaki öğrencilerden ve kendileriyle yoğun mesai geçiren öğretmenlerinden etkilendikleri düşünülmektedir. Okulun yapısı göz önüne alınınca mevcut araştırma bulgularının literatüre katkıda bulunacağı değerlendirilmektedir.

Araştırmada öğrencilerin akademik başarıları ile algılanan aile gelir durumu arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuç ilgili literatürdeki araştırma bulgularıyla örtüşmemektedir. Literatür incelendiğinde bu yöndeki araştırmalar aile gelir durumu ile öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı ilişkilerin olduğunu göstermektedir (Beare vd., 1989; Drucker ve Rembers, 1952; Terman, 1954; Frankel 1958; Astin 1964; Türk, 1999; Türkan, 1990; Köse, 2004; Yıldırım'ın (1972); Kaya, 1988; Bölükbas 1989; Kasatura 1991; Serter, 1997; Yavru 1998'dan akt: Pakır, F; 2006). Mevcut araştırma bulgularının literatürdeki sonuçlarla uyumlu çıkmamasının nedeninin araştırmanın yürütüldüğü okulun öğrencilerine sağladığı ekonomik imkânlardan kaynaklandığı düşünülmektedir. Okulun yatılı olduğu bilgisi daha önce verilmişti, buna ek olarak öğrencilerin günlük yeme, içme ve giyinme gibi zorunlu ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmaktadır. Aynı zamanda yine devlet tarafından öğrencilere aylık belli miktarlarda nakdi para ödemesi yapılmaktadır. Böylece, okuldaki öğrencilerin tamamı ailelerin gelir durumu hangi düzeyde olursa olsun yeme, içme, giyinme, barınma ve eğitim gibi zorunlu ihtiyaçlardan aynı standartlarda faydalanmaktadırlar ve ekonomik açıdan devlet tarafından aynı ölçüde desteklenmektedirler. Bu etmenler göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin, ailelerinin gelir durumundan çok fazla etkilenmedikleri ve bu nedenle akademik başarıları ile ailelerinin gelir durumları arasındaki farkın anlamlı olmadığı düşünülmektedir. Okulun yapısı göz önüne alınınca mevcut araştırma bulgularının literatüre katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Araştırmada akademik erteleme ile akademik güdülenme ve alt boyutları arasında negatif ve orta düzeyde ilişki bulunmuştur. Bunun sebebi başarılı olmanın temelinde düzenli ve planlı çalışmanın yatmasıdır. Düzenli ve planlı çalışan öğrenci hayatındaki önemli konuları ertelemez.

Araştırmada öğrencilerin akademik başarıları ile akademik güdülenmeleri arasında düşük düzeyli ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Buna göre akademik güdülenme düzeyinin yüksek olduğu öğrencilerde akademik başarının da yüksek olduğu ve buradan hareketle, akademik alanda başarıya ulaşmak için maksimum düzeyde güdülenmenin önemli olduğu ifade edilebilir. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ilgili literatür tarafından desteklenmektedir (Guay, Ratelle, Roy, ve Litalien, 2010; Broussard, 2002; Gottfried, 2001; Mardan, 2006; Şahin ve Çakar, 2011; Yumuşak, 2006).

Araştırmada aynı zamanda akademik güdülenme ölçeğinin alt faktörleri olan kendini aşma, bilgiyi kullanma ve keşif faktörleri ile öğrencilerin akademik başarıları arasında düşük düzeyli ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Öğrencinin ders başarısı üzerinde etkili olan pek çok değişken bulunmaktadır. Öğrencinin akademik performansına etki eden fizyolojik, psikolojik, toplumsal durum ve koşullar gibi birçok faktör vardır. Bu faktörlerden biri de akademik güdülenmedir. Öğrencinin akademik güdülenme düzeyinin gerekli akademik başarıyı getirecek boyutta yüksek olması gerekmektedir. Bu şekilde, öğrenciler akademik hedeflerine ulaşabilmek için gerekli çaba harcama, plan program yapma ve uygulama, problem çözme ve süreçleri değerlendirme gibi bilişsel faaliyetleri sağlıklı bir şekilde icra edeceklerdir.

Araştırmada öğrencilerin akademik başarıları ile akademik erteleme eğilimleri arasında düşük ve negatif yönlü bir ilişki olduğu bulunmuştur. Buna göre akademik erteleme eğilimi gösteren öğrencilerin akademik başarılarının düşük olduğu, bu noktadan hareketle öğrencilerin akademik başarılarını artırmak için onlardaki akademik erteleme eğiliminin minimum düzeye indirilmesi ve ertelemenin davranış haline getirilmemesi gerektiği vurgulanabilir. Araştırmadan elde edilen sonuç literatürdeki benzer araştırmalarla uyum göstermektedir (Beswick, Rothblum ve Mann, 1988; Rothblum, Solomon ve Mukarami 1986; Owens ve Newbegin 1997). Rothblum, Solomon ve Mukarami (1986) tarafından yapılan araştırmada akademik ertelemeci öğrencilerin genel not ortalamalarının, ertelemeci olmayanlara göre daha düşük olduğu bulunmuştur (Akt; Özer, B; 2009).

Araştırmada elde edilen tüm sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin akademik başarıları ile ilişkili olduğu düşünülen değişkenlerin üzerinde durulmasının önemli bir konu olduğu düşünülmektedir. Elde edilen bulgulara göre akademik başarı ile akademik güdülenme arasında düşük düzeyde ve pozitif yönlü bir ilişki vardır. Yani akademik güdülenme arttıkça akademik başarı da artmaktadır. Öğrencilerin kısa ve uzun vadeli akademik hedeflerinde başarıya ulaşmaları için akademik güdülenmeleri önemli bir etmendir. Bu nedenle akademik güdülenme düzeylerinin akademik hedeflerini gerçekleştirebilecek seviyede olması gerekir. Diğer bulgulara göre akademik başarı ile akademik erteleme eğilimi arasında düşük düzeyde ve negatif yönlü bir ilişki vardır. Yani erteleme eğilimi arttıkça akademik başarı düşmektedir. Öğrencilerin akademik performanslarının artırılabilmesi için erteleme eğiliminin asgari düzeye çekilmesi ve akademik ertelemenin, davranış haline getirilmemesi yönünde bir takım tedbirler alınmasının önemli olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın temel sınırlılığı uygulamanın bir tek yatılı devlet okulunda yapılmasıdır ve diğer yatılı okullarla bir kıyaslama imkânının olmamasıdır. Bu nedenle sonuçlar genelleştirilememekle birlikte elde edilen bulgular, akademik başarı ile ilişkisi olduğu düşünülen değişkenlerin vurgulanması açısından dikkat çekicidir. Bu sonuçlar ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilebilir:

1. Bu çalışmada akademik başarı ile akademik güdülenme, akademik erteleme ve demografik bazı değişkenlerin ilişkisi incelendiği için bundan sonra yapılacak çalışmalarda yatılı okullarda akademik başarı üzerinde etkili olan diğer değişkenlerin incelenmesi önerilebilir.
2. Okullarda akademik erteleme eğilimini ortadan kaldırmak için gerekli önlemler alınmalı ve zaman kullanımı ile ilgili olarak öğrencilere eğitimler verilmelidir.

Not: Bu çalışma 24-26 Nisan 2014 tarihlerinde Antalya'da 21 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 5th International Conference on New Trends in Education and Their Implications – ICONTE' de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

- Akaya, E. (2007). Academic Procrastination Among Faculty of Education Students: The Role of Gender, Age, Academic Achievement, Perfectionism And Depression. Basılmış Yüksek Lisans Tezi.
- Aydoğan, D ve Özbay, Y. (2012). Akademik erteleme davranışının benlik saygısı, durumluluk kaygı, öz-yeterlilik açısından açıklanabilirliğinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2 (3), 1-9.
- Balkıs, M ve Duru, E. (2010). Akademik erteleme eğilimi, akademik başarı ilişkisinde genel ve performans benlik saygısının rolü. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 159-170.
- Balkıs, M., Duru, E., Buluş, M. ve Duru, S. (2008). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme eğiliminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (7) 2, 59-75.
- Başaran, İ.E. (2006). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Siyasal Basın Yayın Dağıtım.
- Broussard, S. C. (2002). *The Relationship Between Classroom Motivation and Academic Achievement In First and Third Graders*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Louisiana State University, Louisiana.
- Bozanoğlu, D. (2004). Akademik güdülenme ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliği ve güvenirliliği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37, 83-98.
- Büyüköztürk, ř; Akgün, Ö; Özkahveci, Ö; Demirel, F.(2004). Güdülenme ve öğrenme stratejileri ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlilik alışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 4(2), 207-239.
- Colangelo, N. G. (1997). *Handbook of Gifted Education*. Allyn and Bacon, MA.
- akıcı, . D. (2003). *Lise ve üniversite öğrencilerinde genel erteleme ve akademik erteleme davranışının incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Dewitte, S. ve Schouwenburg, H. (2002). Procrastination, temptations, and incentives: The struggle between the present and the future in procrastination and the punctual. *European Journal of Personality*, 16, 469- 489.
- Eerde-Van, W. (2003). Procrastination at work and time management training. *The Journal of Psychology*, 137 (5), 421-434.
- Guay, F., Ratelle, C. F., Roy, A. ve Litalien, D. (2010). Academic self-concept, autonomous academic motivation, and academic achievement: Mediating and additive effects. *Learning and Individual Differences*. 20, 644–653.
- Gottfried, A.W (2001). Continuity of academic intrinsic motivation from childhood through late adolescents. *Journal of Educational Psychology*. 93(1), 3–13.
- Guay, R.P; Parks, L. (2009). Personality, values, and motivation. *Personality and Individual Differences*. 47, 675–684.
- Güney, A; (2009). *İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Algılanan Aile yapısı Arasındaki İlişkilerin incelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) İstanbul. Yeditepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kağan, M. (2009). Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışını açıklayan değişkenlerin belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (2), 113-128.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Kelecioğlu, H. (1992). Güdülenme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 175–181.

- Keller, J. (2000). *How to integrate learner motivation planning into lesson planning: The ARCS model approach*. VII Semanario, Santiago, Cuba.
- Kuzucu, E ve Klassen R.M. (2009). Academic procrastination and motivation of adolescents in Turkey. *Educational Psychology*. 29(1), 69–81.
- Madran, D. (2006). *Üniversite İngilizce Hazırlık Öğrencilerinin Başarı Güdüsü Düzeylerinin Başarıları Üzerine Etkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Özer, B. (2009). Bir grup lise öğrencisinde akademik erteleme davranışı; sıklığı, olası nedenleri ve umudun rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. 4 (32), 12-19.
- Pakır, F; (2006). *Aile Sosyo-Ekonomik ve Demografik Özellikleriyle Mezun Olunan Lise Türünün Öğrencilerin Üniversiteye Giriş Sınavındaki Başarıları Üzerindeki Etkileri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Van. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Paunonen, S.V ve O'Connor, M.C. (2007). Big Five personality predictors of post-secondary academic performance. Science Direct. *Personality and Individual Differences* 43, 971–990
- Rothblum, E. D., Solomon, L. J. and Murakami, J. (1986). "Affective, cognitive, and behavioral differences between high and low procrastinators". *Journal of Counseling Psychology*, 33 (3), 387-394.
- Solomon, L. J. ve Rothblum, E. D. (1984). Academic procrastination: frequency and cognitive behavioral correlates. *Journal of Counseling Psychology*, 31(4), 503-509.
- Şahin, H. ve Çakar, E. (2011). Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğrenme stratejileri ve akademik güdülenme düzeylerinin akademik başarılarına etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9 (3), 519-540.
- Şirin, E. F. (2011). Academic procrastination among undergraduates attending school of physical education and sports: Role of general procrastination, academic motivation and academic self-efficacy. *Educational Research and Reviews*, 6(5), pp. 447-455.
- Terzi, M, Ünal, M ve Gürbüz, M.Ç. (2012). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiğe yönelik akademik güdülenme düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 51-60.
- Yıldırım, İ. ve Ergene,T. (2003). Lise son sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının yordayıcısı olarak sınav kaygısı, boyun eğici davranışlar ve sosyal destek. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 224-234.
- Yıldırım, İ. (2006). Akademik başarının yordayıcısı olarak gündelik sıkıntılar ve sosyal destek. *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi (H.U. Journal of Education)*. 30, 258-267.
- Yumuşak, N. (2006). *Predicting Academic Achievement With Cognitive and Motivational Variables*. Unpublished master thesis, METU, Ankara.